

UZAKTAN EĞİTİM

Dr. Hatice Gökçe BİLGİÇ DOĞAN

Hafta 12 – BTAE105 Öğretim Teknolojilerinin Temelleri

2020-2021 Güz Dönemi

PLAN

- Uzaktan Eğitim?
- Uzaktan Eğitimin Evreleri
- Dünya’da Uzaktan Eğitim
- Türkiye’de Uzaktan Eğitim
- Uzaktan Eğitim Bileşenleri
- Farklı Uzaktan Eğitim Teknolojilerinin Karşılaştırması

UZAKTAN EĞİTİM

- Zaman ve mekandan bağımsız öğrenme etkinlikleri
- Öğretimin öğrenmeden farklı yerde gerçekleştiği ve iletişimin teknolojiler üzerinden gerçekleştiği öğretim ve öğrenme (Moore ve Kearsley, 1996)

UZAKTAN EĞİTİM

- Uzaktan öğretim, yükseköğretim kurumlarında öğretim faaliyetlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak planlandığı ve yürütüldüğü, öğrenci ile öğretim elemanı ve öğrencilerin kendi aralarında karşılıklı etkileşimine dayalı olarak derslerin bizzat öğretim elemanı tarafından aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın eş zamanlı biçimde verildiği öğretimdir. (YÖK, 2014).

UZAKTAN EĞİTİM

- Uzaktan eğitim, öğretimin basılı materyal veya elektronik iletişim araçları aracılığıyla, öğretmenden farklı bir mekanda veya zamanda bulunan bireylere sağlanması ile ilgili gerçekleştirilen bütün çabalardır (Moore, 1973).

UZAKTAN EĞİTİM KAVRAMLARI

- Açık ve Uzaktan Öğrenme
- Açık Öğrenme
- Uzaktan Öğrenme
- E-öğrenme
- Çevrim-içi Eğitim
- İnternet-Tabanlı Eğitim
- Web-Tabanlı Öğrenme
- ...

UZAKTAN EĞİTİM TANIMLARINDAKİ ORTAK NOKTALAR

UZAKTAN EĞİTİMİN EVRELERİ (NİPPER, 1989)

- Nipper (1989) bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelerle beraber uzaktan eğitimdeki tarihsel değişim sürecini birinci, ikinci ve üçüncü kuşak uzaktan eğitim modelleri olarak sınıflandırmıştır.

UZAKTAN EĞİTİMİN EVRELERİ (NİPPER, 1989)

1

- Birinci Kuşak - Posta

2

- İkinci Kuşak – Radyo ve Televizyon

3

- Üçüncü Kuşak – İnternet Teknolojileri

UZAKTAN EĞİTİMİN EVRELERİ (NİPPER, 1989)

- Birinci kuşak, öğrencilerin posta yoluyla yazılı materyalleri alıp gönderdikleri yazışmaya dayalı bir öğrenme ortamını ifade etmektedir.

UZAKTAN EĞİTİMİN EVRELERİ (NİPPER, 1989)

- İkinci kuşak, basılı materyallerin yanında radyo ve televizyon yayınlarının kullanılması ile sesli ve görüntülü kasetlerden oluşan içerik paketlerinin de kullanıldığı uzaktan eğitim sistemlerini içermektedir.

UZAKTAN EĞİTİMİN EVRELERİ (NİPPER, 1989)

- Üçüncü kuşak ise, artık İnternet teknolojilerinin kullanıldığı, öğretmenlerin öğrencileri ile eş zamansız iletişimde bulunmalarına ek olarak bir sınıf ortamındaymış gibi bir araya gelip eş zamanlı tartışmalar yapabildiği, öğrenenin diğer öğrenenlerle değişik zamanlarda eş zamanlı ya da eş zamansız olarak iletişime geçebildiği ortamları içermektedir.

UZAKTAN EĞİTİMİN EVRELERİ (TAYLOR, 2001)

1

- Mektupla Öğretim Modeli

2

- Çoklu Ortam (Multimedya) Modeli

3

- Tele-Öğrenme Modeli

4

- Esnek Öğrenme Modeli

5

- Akıllı Esnek Öğrenme Modeli

UZAKTAN EĞİTİMİN EVRELERİ – MEKTUPLA ÖĞRETİM MODELİ

- Basılı yazılı materyaller
- Örnek materyal

UZAKTAN EĞİTİMİN EVRELERİ – ÇOKLU ORTAM (MULTİMEDYA) MODELİ

- Basılı yazılı materyaller
- Ses kasetleri
- Video kasetler
- Bilgisayar destekli öğretim
- Etkileşimli video
- TV/Radyo

UZAKTAN EĞİTİMİN EVRELERİ – TELE ÖĞRENME (MULTİMEDYA) MODELİ

- Sesli/İşitsel telekonferans
- Videokonferans
- Ses-grafikli telekonferans
- Eğitim radyosu/Radyo yayını
- Eğitim televizyonu/TV yayını

UZAKTAN EĞİTİMİN EVRELERİ – ESNEK ÖĞRENME MODELİ

- Etkileşimli çevrim-içi çoklu ortamlar
- WWW kaynaklarına İnternetle erişim
- Bilgisayar aracılığıyla iletişim/Bilgisayar ortamında haberleşme

UZAKTAN EĞİTİMİN EVRELERİ – AKILLI ESNEK ÖĞRENME MODELİ

- Etkileşimli çevrim-içi çoklu ortamlar
- WWW kaynaklarına İnternetle erişim
- Akıllı geribildirim sistemleri/Bilgisayar ortamında otomatik cevap sistemli haberleşme
- Kampüslerin kendi kaynaklarını web portallar üzerinden açık erişime açması

DÜNYA'DA UZAKTAN EĞİTİM

- İngiltere örneği:
  - 1840 yılında Sir Isaac Pitman – Posta yolu ile stenografi öğretimi
  - 1969 yılında İngiltere’de Açık Üniversitenin kurulması
- Amerika Birleşik Devletleri (ABD) örneği
  - 1728 yılında Boston’da posta yolu ile stenografi öğretimi
  - 1800’lü yıllarda Chicago üniversitesi mektupla öğrenme bölümü
  - 1900’lü yılların başında eğitim ile ilgili ilk radyo
  - 1900’lü yılların devamında Iowa üniversitesi eğitim televizyon yayınları

TÜRKİYE'DE UZAKTAN EĞİTİM

- 1956 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsünde mektupla öğrenme
- 1970 yılında Eskişehir Ekonomi ve Ticaret Bilimleri Akademisi'nde televizyon sistemi ile uzaktan eğitim
- 1982 yılında YÖK'ün kurulması ile resmen tanınan uzaktan eğitim Anadolu Üniversitesi ile yükseköğretimdeki yerini almıştır.
- Günümüzde yükseköğretim kurumları, kurumsal yapılar, eğitim kurumları vb. birçok yerde karşımıza çıkmaktadır.

SENKRON - ASENKRON

- Eş-zamanlı araçlar
  - Video konferanslar
  - Web seminerleri
  - Sohbet odaları
- Eş-zamanlı olmayan araçlar
  - E-posta
  - Forum vb. tartışma platformları
  - Kaydedilmiş video seminerler

Çeşitli uzaktan eğitim teknolojilerinin karşılaştırması

Teknoloji	Üstünlükler	Sınırlılıkları
Basılı Malzemeler <ul style="list-style-type: none"> - Ders kitapları - Çalışma Rehberleri - Ders Planları - Ödevler - Çalışma kitapçıkları		
Ses <ul style="list-style-type: none"> - Ses kasetleri - Radyo - Ses telekonferansı		
Görüntü (Video) <ul style="list-style-type: none"> - Video kaset - Televizyon - Video telekonferans		
Bilgisayar <ul style="list-style-type: none"> - Yazılım paketleri - Eş-zamanlı araçlar (video konferans) - Eş-zamanlı olmayan araçlar (Asenkron forumlar vb.)		

PEKİ UZAKTAN EĞİTİM NEDEN ÖNEMLİDİR?

- ?
- Esnek Öğrenme
- Hayat Boyu Öğrenme
- Dezavantajlı Gruplar

KAYNAKÇA

- Cabı, E. (2013). Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı. Ankara: Pegem Akademi
- Bilgiç-Doğan, G.H. (2014). Yükseköğretim kurumlarında web tabanlı uzaktan eğitim programları bileşenleri: Uygulamalar ve Problem Alanları. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara, Türkiye.

